

ELSA ANTILA

*Kanaria
kutsuu*

SAGA
EGDMONT

Kanaria kutsuu

Elsa Anttila

Kanaria kutsuu

SAGA Egmont

Kanaria kutsuu

Cover image: Shutterstock

Copyright © 1994, 2020 Jorma Kurvinen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727174013

1. POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13.4 million euros annually to children in difficult circumstances.

1.

– Kaikkiin sinunkin piti rakastua!

Reetan käsi, joka oli kohottamassa kaakaomukia, pysähtyi puoliväliin.

– Minähän olen juuri päässyt sanomasta, että minä en ole rakastunut Kari Ketolaan. Enkä sen puoleen kehenkään toiseenkaan.

Salme ei noteerannut sanoja. Tädin itsevarman tietäväinen katse oli suuntautunut hänen ohitseensa kahvion herkkuja notkuvaan tarjoilupöytään. Mutta Salme tuskin kiinnitti huomiota näkemäänsä, sillä hän oli täysin omissa kuvitelmissaan.

– Miksi sinun pitikin tutustua Kariin! Niin kuin ei olisi riittänyt, että minä olen ollut naimisissa Eetlan pojan kanssa.

– Minä en ole menossa naimisiin Karin kanssa. Hän itsekään ei halua sitä. Eikä Kari minun tietääkseni ole Eetla Remeksen poika.

Salme huokasi.

– Ei, Kari ei ole Remeksiä isänsä puolelta eikä Eetlan poika, mutta hän on Eetlan sisarenpoika ja Ketolan terässukua, kun me ollaan »pelkuri-Rummukaisia».

Tätä ei olisi kannattanut jauhaa ja pilata hyvää kahvi- ja kaakaohetkeä, mutta Reeta ei halunnut antaa periksikään.

– Olisipa hauska tietää, mikä tekee sinun ex-anoppisi suvusta niin »teräksisen»? Omistavatko he Rautaruukin vai? Ja mikä Rummukaisista pelkureita? Isä oli minun tietääkseni rintamalla siinä kuin joku Ketolakin.

Salme pysyi totisena.

– Sehän on vanha juttu, jo ennen sotia siitä puhuttiin. Pulavuosina. Isoisäsi ei pistänyt aikanaan nimeään jonkun Ketolan papereihin.

– Oliko syytäkään pistää?

Salmen suupielessä käväisi hymy.

– Luultavasti ei... Mutta Eetla ei takerru sellaisiin. Minä olen »pelkurisukua» ja pelkuri itsekin. Martin suuren menestyksen jarruttaja ja arka byrokraatti.

Reeta maistoi mietteissään kaakaotaan.

– Minulle on kerrottu, että juuri sinä autoit Martin opiskelun alkuun. Ja luit hänen mukanaan.

– Eetlalle sillä ei ole mitään merkitystä. Minä olin Martin ensimmäinen vaimo, joka yritin pitää hänet virkamiehenä. Pelkäsin liike-elämää. Remes-yhtymää ei nyt olisi, jos Martti olisi kuunnellut minua.

– Pelkäsitkö sitten?

Salme mietti.

– Saatoin minä pelätäkin. Enkä turhaan. Salmen ääni muuttui kiusoittelevaksi. – Jos Martti olisi pysynyt virkamiehenä, sinä et

olisi milloinkaan tutustunut hänen firmassaan Kari Ketolaan.
Etkä rakastunut häneen.

– Kai minä itse tiedän olenko rakastunut vai en. Ja vastaus on:
en. Saisit jo luvan uskoa.

Salme näytti huvittuneelta.

– Otatko lisää kaakaota?

Tarjoilijatyttö oli pysähtynyt heidän pöytänsä luo.

– Tämä on hyvää, mutta kiitos ei! Vai haluatko sinä lihottaa
minut sellaiseksi, että minä en kelpaa kenellekään?

– Kiitos, neiti! Minä pyydän apua, jos tämä veljentytär
muuttaa mielensä. Hän ei oikein tiedä itseään, juoko
useamman kupillisen tai onko rakastunut vai ei.

Tyttö hymyili meidänkeskeisesti vilkaistessaan Reetaan,
mutta Salme jatkoi sapekkaasti:

– Eikä haluaako Kanarialle vai eikö halua.

Reeta odotti, kunnes tarjoilijatar oli muutaman askeleen
päässä.

– Senkin ilkiö! Sinä olet tänään ihan mahdollon. Tietenkin
minä aion lähteä Kanarialle, mutta en herra arkkitehdin
seurassa, vaan sinun huonekaverinasi.

Salme näytti epäuskoiselta.

– Väitätkö sinä monen vuoden seurustelun jälkeen, että et ole
koskaan nukkunut yötäsi Karin säng...

– Minä en väitä mitään. Eikä tämä ole moraalikysymys, herra
varjelmakoon! Mutta se nuukapukki saa minun puolestani
matkustaa kenen kanssa haluaa ja ihan miten halvalla onnistuu.
Ehkä hän saa paikan jonkin laivan konehuoneesta tai
lastiruumasta, tai...

– Ja sinä et ole rakastunut häneen?

– No en! Enkä lähtisi herra arkkitehdin matkaan, vaikka olisinkin. Siinähan voi kohdata vaikka nälkäkuolema. Raatsinneeko tuo syödäkään mitään. Mutta ymmärrätkö oikein: sinä et halua minua huonekaveriksesi? Etkä yleensäkään koko Kanarialle!

Salme pyöritti päätään.

– Enhän minä noin ole sanonut, rakas lapsi! Mutta älä sitten rupea itkemään siellä, että olen tiellä joka paikassa, kun se on sittenkin roihuavaa rakkautta Karin kanssa!

Reeta ohitti letkautuksen.

– Ollaan siis kämppekavereita!

– Minun puolestani. Kai se sinun opas-serkkusi pystyy asian järjestämään, jos seurueen asumiset on jo lyöty lukkoon.

– Ainakin hän lupasi tehdä parhaansa... Minä kuule soitin Essille, Remes-yhtymän konttorilta Riitan luvalla, ja serkku lupasi auttaa siinä, missä suinkin voi.

Salme katsoi häneen totisena.

– Toisin sanoen: sinä aioit lentää Kanarialle vaikka yksin?

– Varmasti. En kai minä Karille rupea näyttämään, että hän vaikuttaa minun matkoihini. Herra saa luvan etsiä halvan lennon vaikka rahtikoneesta – ja ihan kenen kanssa haluaa, mutta tämä tyttö lähtee lomalle omien suunnitelmiensa mukaan.

Salme nyökkäsi.

– Tästä tulee minun osaltani pikkuisen sidonnainen kolhoosimatka, niin kuin saatat arvata.

– Sehän ei haittaa, kun te ette ole näyttämässä Kari Ketolalle mitään.

Salme naurahti.

– Pikkuisen »näyttämistä» tämä on meiltäkin Martille, että me emme ole latistuneet masennukseemme hänen jälkeensä.

Martin heilalle, että emme häpeä hänen nuoruutensa rinnalla. Ja ennen kaikkea Eetlalle, että nainen voi elää illan hyvin, vaikka ei enää olekaan rouva Remes.

Reeta vilkaisi ohimennen lähipöytiin. Niissä käytiin jokaisessa omaa keskustelua eikä kukaan ollut kiinnostunut heistä.

– Sinä et taida erityisemmin rakastaa anoppiasi...

– Entistä anoppia, Salme korjasi. – Varmasti en. Ja jos kuitenkin lankeat Kariin, sinäkin tulet kyllä näkemään miksi en!

Reeta pudisti päätään.

– Unohda jo se Kari! Karilla ei ole sitä paitsi pienintäkään halua olla missään tekemisissä tätinsä kanssa.

Salme nauroi.

– Mutta Eetlalla on intressinsä! Hän kyllä työntää nenänsä suvun piirissä joka paikkaan. Ja tekeehän Kari töitä yhtymälle.

– Tilaustöitä, ei palkkalistoilla. Mutta minä en aio sortua Eetlan vaikutuspiiriin... Ketä teitä muuten on lähdössä Martin kuusikymmentävuotispäiville?

– Minä. Riitta...

– Eikö Riitta saa tarpeekseen ex-miehestään, kun joutuu olemaan hänen sihteerinään? Minä olisin hänenä vaihtanut firmaa.

– Opiskelijan puhetta, Reeta! Tänä päivänä ei vaihdeta paikkaa noin vain. Rakennusalalla varsinkaan. Hyvä kun vanha työpaikka pysyy. Sitä paitsi Riitta ei ole pakoon lähtevää tyyppiä.

– Niin kuin meidän suku!

– Niin kuin meidän suku. Riitta on ollut Martin sihteerinä parikymmentä vuotta. Eikä luopunut työstään naimisissa ollessaankaan. Eron jälkeen hän ei edes harkinnut paikkansa jättämistä.

– Entä nyt kun Riikka Ravolasta tulee rouva Remes?
– Ei sittenkään. Me haluamme kaikki osoittaa sen sille pimulle olemalla nyt mukana Kanarialla. Martti Remeksen menneisyys ei katoa minnekään, vaikka uusi nuoruus alkaa hänen elämässään. Meillä on muutamia osakkeita yhtymästä. Minulla on Martin kaksi lasta, no, aikuisia toki jo, mutta hän on edelleen heidän isänsä. Ja me kaikki tuemme Riittaa, joka on meidän luottohenkilömme työpaikalla.

– Siitä huolimatta, että kerran vei hänkin Martin!
– Siitä huolimatta. Me emme anna Eetlan lannistaa Riittaa.
– Eetlako se onkin kaiken pahan alku ja juuri?
– Kunhan nyt tutustut Eetlaan! Ainakin Esteri-sisarensa, siis Karin äidin, hän on pitänyt ikänsä alistuksessaan.

– Miksi Martti sitten haluaa äitinsä Kanarialle pilaamaan synttärinsä?

– Kuka on sanonut, että hän haluaa! Saat olla varma, että ei halua, mutta Eetlahan ei sitä usko. Riitta kertoi, että konttorilla yritettiin harhauttaa anoppia väittämällä Martin matkustavan Floridaan. Eetla otti asiasta selvän ja tulee Kanarialle.

– Ja sinä lähdet siitä huolimatta?

Salmen ilme tiukkeni.

– Jos minä en lähtisi, se olisi taas pelkuruutta Eetlan tulkinnoissa. Kuule...

Salme kumartui supattamaan Reetan korvaan.

Reetan kasvoille levisi tyrmistys ja epäusko.

– Puhutko sinä tosissasi?

– Varmasti puhun. Minä kuulin koko avioliiton ajan arkuudestani... Nyt sitten katsotaan toistenkin kantti. Niin että jos haluat mukaan, se on kolmisensataa markkaa.

– Joo, minä tulen. Mutta...

Salme kiirehti keskeyttämään.

– Kai Ketolan terässuku kestää sen?

– Äh, älä viitsi. Mutta ovatko kaikki hyväksyneet lahjan? Toimittaja Maitikaisen-Joentakanenkin? Aini Remes, Riitta Kallio?

– Näyttelijätär Wilén, Salme jatkoi luetteloa.

Reetan silmät pyöristyivät.

– Lähtekö Martin rakastajatarkin teidän kanssanne?

– Hän on jo silloin siellä, mutta tulee mukaan lahjaan.

Kuitenkaan kukaan heistä ei tiedä mikä se on. Etkä sinä sano! Minulle annettiin vapaat kädet ja olen käyttänyt niitä.

Reeta pudisteli päätään.

– Entä jos siitä tulee oikea skandaali?

Salme hymähti.

– Minä voin sanoa sinulle etukäteen, että skandaali tulee joka tapauksessa, kun Eetla on mukana kuvioissa. Ja juorutoimittaja Tuulaorvokki Maitikaisen-Joentakanen juopon valokuvaajansa kanssa.

– Ovatko he naimisissa?

– Mitä nyt luulisit. Mutta Tuulaorvokilla on ollut aina jotakin Eero Värriön kanssa. Ehkä jo ennen Marttia. Ainakin Eetla väitti niin.

Reeta sulatteli hetken kuulemaansa.

– Riikka Ravola ei taida arvata mihin pistää päänsä, kun saa Eetlan anopikseen!

– Eihän se lapsi edes tajua sellaisia asioita. Riikka on vain sattumamissi, jolle koko elämä on peiliin tuijottamista ja itsensä ihailua – toistaiseksi.

– Ja kuusikymppinen rakennusneuvos aikoo naida sellaisen, sellaisen... pikkumissin.

Salme hymähti.

– Menestyneillä miehillä on varaa tulla uudelleen pikkupojiksi. Yhtymällä on pitkiä projekteja niin Suomessa kuin ulkomaillakin eikä valuuttavelkoja tai romahtavia golf-kylpylöitä. Samaan aikaan kun suuret rakennusliikkeet käyvät selviytymiskamppailuaan Martti saattaa keskittyä nuoruutensa etsimiseen.

Reetta yritti löytää totuuden Salmen kasvoilta.

– Sinä tunnet yhä jotakin Martti Remestä kohtaan?

– Mahdollisesti. Salmen ääni oli epävarma ja hänen katseensa sisäänpäin kääntynyt. Sitten hän kuitenkin terästäytyi.

– Sinä tulet vielä näkemään Karistasi, että noissa terässuvun miehissä on jotakin. Jos ei muuta, niin sitkeyttä, kun he ovat päättäneet jonkin asian. Esimerkiksi naida yhden Reeta Rummukaisen. Onko Kari sanonut sitä ääneen?

Reeta tunsu miten puna kohosi hänen kasvoilleen.

– Kari ja Kari! Minulle on ihan sama mitä herra arkkitehti on sanonut tai jättänyt sanomatta. Jos minä saan suositella, niin Kari Ketolan on parasta etsiskellä vaimoa jostakin halpavalinnasta. Mieluummin löytöpäivien alennuksella.

Salmea nauratti.

– Pidetäänpä tuo mielessä Kanarialla...

2.

Essi Piirto ei voinut olla taas kerran ihailematta kohdepäällikön teräksistä rauhallisuutta. Mikään Margit Sjöwallissa ei paljastanut pienintäkään hermostuneisuutta, kun hän hymyilevänä ja hyväntuulisena hyvästeli matkalaukkunsa jo Finnairille luovuttaneita lähtijöitä.

– Kiitos käynnistä ja tervetuloa uudestaan!

Margit huolehti lomalaisista loppuun saakka.

– Kone on ottanut koko ajan kiinni aikatauluaan, mutta hakekaa toki kahvit tai janojuomaa ja rentoutukaa vielä. Minä tarkistin, että ulkomaanpuolella on tilaa reilusti, kun ruuhkaa ei satu juuri näille tunneille.

Lomalaisten viimeinen päivä oli aina hiukan problemaattinen odotteluineen ja orpouden tunteineen. Kuka sähläsi viimeisten valuuttojensa kanssa, kuka kokosi hiljaisena itseään arjen kohtaamista varten. Ja aina joku painoi täysillä viimeiseen asti. Matkatoimisto teki kaiken mahdollisen lähtijöiden käärimiseksi pumpuliin, jossa lomatunnelmat kantaisivat kotiin saakka.

Erityisen kiusallinen oli tällainen päivä, jolloin kone oli myöhässä ja ilmassa selvästikin ylimääräistä jännitystä.

Poliisien määrä kentällä ja oleskelunsa juuri heidän lähtönsä vaiheilla oli saanut Essin aavistelemaan jotakin poikkeuksellista.

Vasta kun oli varmistunut siitä että kaikki asiakkaat olivat menneet, kohdepäällikkö raotti salaisuutta:

– Kone on myöhässä sen vuoksi, kun Helsingissä etsittiin siitä pommia.

Oppaat kääntyivät katsomaan Margitia kuin narusta nykäistynä.

– Mitään ei löytynyt, mutta nyt halutaan varmistaa, ettei varoitus koskenut sittenkin lentoa täältä Las Palmasista Helsinkiin.

Sen vuoksi oli siis suoritettu niin monta pistokoetta. Ja lentoasema kuhisi poliiseja.

– Onko Helsingin koneessa ollut milloinkaan pommia? Kiti Välimäki epäili.

– Ei ole, Ulla Laakso-Varea takasi. – Eikä Las Palmasin koneessakaan.

– Ilmoituksen on tehnyt joku umpihöhlä, Margit arveli. – Joka ei tajua millaisen laskun saa, kun poliisi selvittää jutun. Keritään oikein hyvin käydä kahvilla, tytöt.

Essi ei olisi enää välittänyt kahvista, mutta ei viitsinyt kieltäytyäkään, kun kohdepäällikkö ilmoitti tarjoavansa. Hänen ajatuksensa olivat koko ajan enemmän koneessa saapuvassa serkkutytyssä kuin työtovereitten ja esinaisen jutuissa.

Mikä Reetalla oli mennyt Karin kanssa pieleen? Tässä oli odoteltu jo häitä.

»Reeta ei puhu asioistaan», Saara-täti oli puhelimessa valittanut. »Mutta minä olen varma, että tunne-elämäänsä se

lähtee sinne paikkailemaan. Niin että osaat sinäkin suhtautua.»

Hän oli luvannut yrittää. Tädin puheista kuuli Essiä kiukuttavasti selvästi ajatus »sillä sinullahan tästä on kokemusta».

Totuus oli, että aivan vielä Essi ei olisi välttämättä kaivannut riitelevää seurusteluparia, mutta kun he olivat tulossa, asialle ei mahtanut mitään. Kyllä hän tekisi parhaansa.

Vaikka Reeta oli muutaman vuoden häntä nuorempi, he olivat aina olleet läheisiä. Enemmän ystävättäriä kuin sukulaisia, toisaalta paremmin sisaruksia kuin serkuksia. Joskus kouluvuosina hän oli tuntenut voimakasta halua suojella Reetaa. Mutta tyttö tuli toimeen itsekin ja kesti sapeksista myös kaikki nimensä aiheuttamat kiusanteot.

Reeta Rummukainen ei ollut oikein istunut koulutovereitten ajatuksiin. Greta Garboksi se oli heti väännetty ja myöhemmin, television ansiosta, pelkäsi Karpoksi. Alaluokkalaiset olivat varmasti katsoneet lakkiaisissa kaula pitkällä, kuka mahtoi olla tämä kolmen ällän Reeta Rummukainen. Mutta serkkutyttöä nimi ei ollut hidastanut. Hänen luonteellaan mentiin läpi siitä, missä aita oli korkein ja muuri paksuin. Varmasti hän selviytyisi Kari Ketolan menettämisestäkin.

– No niin...

Tauko oli päättynyt, työt odottivat.

Margit Sjöwall muisti Essin kertoneen serkustaan.

– Mene sinä eteen, Essi, niin sieppaat heti serkkusi joukosta.

Margit itse riensi kuuluttamaan suomeksi koneen laskeutumisen ja todennäköisen lähtöajan.

Sitten ensimmäiset tulijat jo soluivat passintarkastuksesta. Katseet hakivat oikeaa hihnaa ja etsivät laukkuja. Tunnelmasta saattoi aistia kiihkeän odotuksen ja ylivirittyneisyyden: jokainen

eli jo sitä hetkeä, jolloin vaatteet olisivat ripustimilla huoneessa, rahat moneyboxissa turvassa ja huoleton loma saisi alkaa.

Nämä minuutit lentoasemalla ja hotellin aulassa olivat jollekulle kohtalokkaita. Joukkoon oli helppo soluttautua. Taskuvaras oli todennäköisesti luottamusta herättävän näköinen skandinaavi. Näppärät sormet putsaisivat takataskusta kurkistelevan lompakon huomaamattomasti ja ohimennen. Tai siirtäisi hetkeksi unohdetun käsilaukun uudelle huolellisemmalle omistajattarelle.

Näistä asioista lentoemäntien pitäisi varoittaa jo koneessa ennen laskeutumista. Essi tiesi, että asiasta oli keskusteltukin. Mutta kysymys oli ristiriitainen. Jonkun lomalaisen rahat saattaisivat siinä pelastua, mutta joiltakin voisi mennä tunnelma heti alkuun: »Varo sitä... » »Älä tee tätä... » »Parempi katso eteensä kuin katua... » Varkaudet olivat kuitenkin poikkeus eivätkä sen yleisempiä kuin kotimaankaan kapakoissa.

Essi näki jo silmiensä edessä todennäköisen uhrin. Tukevahko, ehkä hiukan yli viidenkymmenen oleva pariskunta haalautui passiuomasta halliin. Kummallakin oli käsissään roipetta joka sormelle: passit, rannelaukku, käsilaukku, muovikasseja, talvipoplarit, kaulahuivit... Rouvan päässä oli kettulakki ja herralla nahkalippis. Tavaroitten kanssa syntyi vaikeuksia, kun passit yritettiin saada rannelaukkuihin.

Essi ymmärsi jollain lailla littanan konjakkipullon. Aamulusikallinen saattoi pitää vatsan kunnossa, tai ainakin uskon omaan terveyteen vahvana. Sherrypullossakaan ei ollut ihmettelemistä. Lasillinen pari saattoi maistua tuloiltana parvekkeella. Mutta herralla oli ilmeisesti pari kirkastakin kotimaan tuliaista. Ja kassillinen kaljapurkkeja sekä ruokatarvikkeita... Pariskunnan oli pakko keskittyä lastinsa

Reetta Rummukaisen tilanne ei ole kadehdittava – hän on lähdössä Kanariansaarille juhlimaan kihlojaan, mutta kuinka ollakaan, Reetan ja Kari-kihlatun välit menevät solmuun juuri ennen matkaa. Avioliitto uhkaa päättyä ennen kuin se on alkanutkaan, eikä Reetta enää ole aivan varma, onko nuuka arkkitehti hänelle sittenkään se oikea.

Onneksi Reettaa on kohteessa vastassa matkaoppaana työskentelevä serkku Essi Piirto – yhteinen loma Kanarian auringon alla on omiaan, jos haluaa jättää miesmurheet taakse. Aurinkoranta on kuitenkin liian pieni riitautuneelle pariskunnalle, eikä kommelluksilta vältytä.

Elsa Anttila on kirjailija **Jorma Kurvisen** (1931–2002) salanimi.

Kurvinen tunnetaan erityisesti *Susikoira Roi* -nuortenkirjasarjasta. Kurvinen julkaisi myös aikuisten romaaneja. Hän työskenteli toimittajana Uudessa Oulussa ja kaunokirjallisuutta julkaisevassa Nyyrikissä, mutta jäi päätoimiseksi kirjailijaksi vuonna 1978. Kurvinen sai Valtion kirjallisuuspalkinnon kolmesti.